Översikt

Anatomi och fysiologi, nivå 1b

I denna översikt kan du se vilket centralt innehåll som finns i respektive kapitel i boken *Anatomi och fysiologi, nivå 1b*.

Kapitel och centralt innehåll	
1. Kroppens uppbyggnad • Grundläggande kunskaper om människokroppens uppbyggnad och funktion samt dess förmåga till ämnesomsättning, rörelse, retbarhet, skydd och försvar.	**2. Kommunikation och styrning** • Människokroppens uppbyggnad och funktion samt dess förmåga till ämnesomsättning, rörelse, retbarhet, skydd och försvar.
3. Kroppens stöd och rörelse • Människokroppens uppbyggnad och funktion samt dess förmåga till ämnesomsättning, rörelse, retbarhet, skydd och försvar.	**4. Kroppens försörjning** • Människokroppens uppbyggnad och funktion samt dess förmåga till ämnesomsättning, rörelse, retbarhet, skydd och försvar. • Kroppens vätske-, elektrolyt- och näringsbalans.
5. Kroppens försvar • Människokroppens uppbyggnad och funktion samt dess förmåga till ämnesomsättning, rörelse, retbarhet, skydd och försvar. • Kroppens försvarssystem mot mikroorganismer och virus.	**6. Fortplantning och utveckling** • Människokroppens uppbyggnad och funktion samt dess förmåga till ämnesomsättning, rörelse, retbarhet, skydd och försvar. • Människans utveckling från barn till äldre. • Den fysiologiska processen kring människans fortplantning från befruktning till förlossning.
7. Läkemedel • Vanliga läkemedel och deras verkningssätt, användningsområden och vilka biverkningar de kan ha. • Hur antibiotika fungerar. • Enklare läkemedelsberäkning samt rimlighetsbedömning av resultatet. • Lagar och andra bestämmelser som gäller för läkemedelsanvändning. • Bestämmelser om delegering av och personligt ansvar för läkemedelshantering. • Läkemedels olika administreringssätt, halveringstid och terapeutisk bredd.	**8. Smitta och smittspridning** • Vanliga mikroorganismer och hur de sprids. • Åtgärder för att förebygga smitta. • Ansvarsfull antibiotikaanvändning.

Medicinsk terminologi behandlas i alla kapitel.

Liber

Anatomi och fysiologi, nivå 1b • ISBN 978-91-47-15651-1

© Liber AB

Översikt

Funktionsförmåga och funktionsnedsättning, nivå 1 och 2

Boken *Funktionsförmåga och funktionsnedsättning, nivå 1 och 2* innehåller båda nivåerna i samma bok. I denna översikt kan du se vilket centralt innehåll som finns i respektive kapitel. Detta synliggörs också i bokens innehållsförteckning och i början av varje kapitel.

Nivå 1 Kapitel och centralt innehåll	Nivå 2 Kapitel och centralt innehåll
1. Ett helhetsperspektiv på funktionsförmåga och funktionsnedsättning • Centrala begrepp inom området. • Hur normer och värderingar genom historien har påverkat synen på personer med funktionsnedsättning i Sverige.	
2. Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar • Fysiska, psykiska, sociala, neuropsykiatriska och intellektuella funktionsnedsättningar. • Konsekvenser i vardagen och i den dagliga livsföringen samt hur dessa påverkar livsvillkoren hos personer med funktionsnedsättningar.	
3. Fysiska, psykiska, sociala och intellektuella funktionsnedsättningar • Fysiska, psykiska, sociala, neuropsykiatriska och intellektuella funktionsnedsättningar. • Konsekvenser i vardagen och i den dagliga livsföringen samt hur dessa påverkar livsvillkoren hos personer med funktionsnedsättningar. • Bemötande utifrån ett etiskt och inkluderande förhållningssätt.	

Liber Funktionsförmåga och funktionsnedsättningar, nivå 1 och 2 • ISBN 978-91-47-14494-5
© Liber AB

Nivå 1 Kapitel och centralt innehåll	Nivå 2 Kapitel och centralt innehåll
4. Lagar, bestämmelser och stödinsatser • Relevanta delar av socialtjänstlagen kopplat till verksamhetsområdet och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).	**4. Lagar, bestämmelser och stödinsatser** • Planering, genomförande, dokumentation och utvärdering av stöd och hjälpinsatser till den enskilde enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), individuell plan och god man. • Lagar och andra bestämmelser inom området, däribland FN:s konvention om barnets rättigheter och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning • samt de intentioner som finns bakom lagarna.
5. Anpassade verksamheter, skola och utbildning • Olika verksamheter, däribland daglig verksamhet.	**5. Anpassade verksamheter, skola och utbildning** • Olika verksamheter, däribland anpassad skola och andra anpassade utbildningar.
6. Sexualitet och relationer • Sexualitet och relationer.	**6. Sexualitet och relationer** • Bemötande och hantering av problematiken kring sexualitet och relationer.
7. Förebyggande och främjande arbete • Bemötande utifrån ett etiskt och inkluderande förhållningssätt. • Förebyggande arbete och rutiner för hantering av hot- och våldssituationer.	**7. Förebyggande och främjande arbete** • Faktorer i den inre och yttre miljön som underlättar människors möjligheter till ett aktivt deltagande i samhället.
8. Pedagogiska hjälpmedel och arbetssätt • Pedagogiska arbetssätt och välfärdsteknologi som främjar delaktighet och självbestämmande. • Hur samspel kan främjas genom olika sätt att kommunicera, till exempel med hjälp av sinnesstimulering, tecken, föremål och bilder.	**8. Pedagogiska hjälpmedel och arbetssätt** • Pedagogiska arbetssätt, metoder och förhållningssätt som främjar individens självbestämmande och möjlighet till utveckling. • Olika specialpedagogiska hjälpmedel inom området.

 © Liber AB

Nivå 1 Kapitel och centralt innehåll	Nivå 2 Kapitel och centralt innehåll
9. Pedagogiska arbetssätt, bemötande och förhållningssätt • Bemötande utifrån ett etiskt och inkluderande förhållningssätt.	**9. Pedagogiska arbetssätt, bemötande och förhållningssätt** • Pedagogiska arbetssätt, metoder och förhållningssätt som främjar individens självbestämmande och möjlighet till utveckling. • Metoder för reflektion över egna och arbetslagets arbetsmetoder samt kommunikation och professionellt förhållningssätt.
10. Planering av och beslut om stödinsatser • Planering, genomförande, dokumentation och utvärdering av stöd- och hjälpinsatser till den enskilde utifrån biståndsbedömning.	**10. Planering av och beslut om stödinsatser** • Metoder för reflektion över egna och arbetslagets arbetsmetoder samt kommunikation och professionellt förhållningssätt.
	11. Barn och unga med funktionsnedsättning • Fysiska, psykiska, sociala, neuropsykiatriska och intellektuella funktionsnedsättningars påverkan på barns och ungas utveckling. • Identitetsutveckling och hur självbilden kan påverkas vid funktionsnedsättning.
	12. Utanförskap • Utanförskap i samband med funktionsnedsättning.

Centrala begrepp inom området behandlas löpande i alla kapitel.

 © Liber AB

Översikt

Gerontologi och geriatrik, nivå 1

I denna översikt kan du se vilket centralt innehåll som finns i respektive kapitel i boken *Gerontologi och geriatrik, nivå 1*.

Kapitel och centralt innehåll	
1. Det normala åldrandet • Det normala åldrandet samt fysiska, psykiska, sociala, kulturella och existentiella perspektiv på åldrandet.	**2. Äldreomsorg** • Hur insatser och verksamheter inom äldreomsorgen fungerar. • Planering, genomförande, dokumentation och utvärdering av stöd- och hjälpinsatser till den enskilde. • Samarbete med närstående för ökad delaktighet i form av närståendestöd, teamarbete och olika frivilligorganisationer.
3. Förändringar i sinnesorganen • Geriatriska, äldrepsykiatriska och vanliga sjukdomar och tillstånd samt läkemedelsanvändning hos äldre.	**4. Geriatriska sjukdomar** • Geriatriska, äldrepsykiatriska och vanliga sjukdomar och tillstånd samt läkemedelsanvändning hos äldre.
5. Kognitiva sjukdomar (demenssjukdomar) • Kognitiva sjukdomar och dess riskfaktorer, utredning, behandling, sjukdomens olika faser samt specifika hjälpbehov, åtgärder och bemötande. Kartläggning och individuell bemötandeplan utifrån beteendemässiga och psykiska symtom vid demens (BPSD).	**6. Livskvalitet och etik vid kognitiva sjukdomar** • Bibehållande av den äldres integritet, värdighet och delaktighet vid kognitiva sjukdomar. • Etiska dilemman vid vård av kognitiva sjukdomar, däribland demens.
7. Äldre multisjuka • Äldre multisjuka.	**8. Förebygga vårdskador** • Förebyggande av vårdskador genom att kartlägga och åtgärda risker, till exempel för undernäring, fallolyckor, trycksår och bristande munhälsa hos äldre.

Liber

Gerontologi och geriatrik, nivå 1 • ISBN 978-91-47-15652-8

© Liber AB

Kapitel och centralt innehåll	
9. Sinnesstimulans och livskvalitet • Den åldrande människans behov ur ett socialt, kulturellt, mångkulturellt och existentiellt perspektiv för sinnesstimulans och livskvalitet. • Åldrande och sexualitet.	**10. Kost och näring** • Kost, näringsbehov, nutrition och måltidsmiljö vid åldrande och demens.
11. Rehabilitering och fysisk aktivitet • Rehabilitering, funktionsbevarande omsorg och fysisk aktivitet för äldres välbefinnande.	**12. Palliativ vård** • Palliativ vård och omsorg utifrån olika trossamfunds syn och ceremonier runt omhändertagande vid livets slutskede.
13. Kognitiva hjälpmedel • Kognitiva hjälpmedel. • Hjälpmedel vid kognitiva sjukdomar och andra äldrepsykiatriska och geriatriska tillstånd.	**14. Bemötande och kommunikation** • Bemötande och yrkesmässigt förhållningssätt med utgångspunkt i socialtjänstens värdegrund för omsorg om äldre. • Samarbete med närstående för ökad delaktighet i form av närståendestöd, teamarbete och olika frivilligorganisationer. • Hur språket kan användas som ett pedagogiskt redskap.

© Liber AB

Översikt

Hälso- och sjukvård, nivå 1 och 2

Böckerna *Hälso- och sjukvård, nivå 1* och *Hälso- och sjukvård, nivå 2* är utformade efter Skolverkets centrala innehåll för ämnet. Denna översikt visar övergripande kopplingar mellan kapitel och förtydligar därmed progressionen i ämnet hälso- och sjukvård. Hänvisningarna synliggörs också i böckerna. På så sätt blir det tydligt vilka kapitel som bygger på varandra och hur eleverna rör sig från nivå 1 till nivå 2. Ytterligare specifika kopplingar kan finnas, men syns inte i denna översikt.

Nivå 1 Kapitel och centralt innehåll	Nivå 2 Kapitel och centralt innehåll
1. Risk- och friskfaktorer • Frisk- och riskfaktorer och deras påverkan på människors hälsa och livskvalitet, däribland motion, rekreation och kost.	**1. Folkhälsa och levnadsvanor** • Vad som kännetecknar hälsofrämjande levnadsvanor samt hur folkhälsoarbete kan bedrivas på individ-, grupp- och samhällsnivå. • Levnadsvanor som påverkar hälsan, däribland stress samt rökning, alkohol och andra droger.
2. Planera, genomföra och dokumentera • Planering, genomförande, dokumentation och utvärdering av egna arbetsinsatser. Utförande av hälso- och sjukvårdsuppgifter på ett pedagogiskt, etiskt och hygieniskt sätt med respekt för alla människors lika värde samt i enlighet med lagar och andra bestämmelser.	**Del i kapitel 6** • Planering, genomförande, dokumentation och utvärdering av egna arbetsinsatser.
3. Vanliga sjukdomstillstånd – symtom, diagnos och behandling • Vanliga sjukdomstillstånd, däribland diabetes, hjärt–kärlsjukdomar, stroke och epilepsi. Riskfaktorer, symtom, diagnoser och behandlingar vid vanliga sjukdoms-tillstånd. • Andningsorganens sjukdomar såsom astma, luftvägsinfektioner och pneumoni. • Egenvård.	**3. Vanliga sjukdomar och skador – symtom, diagnos och behandling** • Olika sjukdomstillstånd, däribland cancer, kroniskt obstruktiv sjukdom (KOL), mag–tarmkanalens sjukdomar och nervsystemets sjukdomar. Riskfaktorer, symtom, diagnoser och behandlingar vid olika sjukdomstillstånd. • Undersökningsmetoder, behandlingar och medicinskt omhändertagande. • Vanliga skador, däribland skallskador och frakturer. • Egenvård i samband med vanliga sjukdomar.

Liber Hälso- och sjukvård, nivå 1 ISBN 47-15653-5 • Hälso- och sjukvård, nivå 2 ISBN 47-15654-2 © Liber AB

Nivå 1 Kapitel och centralt innehåll	Nivå 2 Kapitel och centralt innehåll
4. Symtom och symtomlindring • Symtomlindring vid illamående, kramper, andnöd, oro och ångest. • Smärta och smärtbehandling.	**4. Smärta och smärtbehandling** • Olika typer av smärta samt farmakologisk och annan smärtbehandling.
5. Hygienrutiner och infektionskänslighet • Hygienrutiner för sterilt arbete och möte med patienter med infektionskänslighet.	**5. Hygienrutiner för specifika smittor** • Hygienrutiner för specifika smittor, däribland blodsmittor och multiresistenta bakterier.
6. Medicintekniska uppgifter och teknisk utrustning • Medicintekniska uppgifter, däribland blodtrycks- och pulskontroller, temperaturmätningar, urinprover och enklare såromläggningar. • Användning av digitala hjälpmedel och annan teknisk utrustning	**6. Hälso- och sjukvårdsuppgifter** • Hälso- och sjukvårdsuppgifter och hur dessa arbetsuppgifter delegeras. • Utförande av hälso- och sjukvårdsuppgifter på ett pedagogiskt, etiskt och hygieniskt sätt i enlighet med lagar och andra bestämmelser, däribland provtagning, sondmatning och sugning av övre luftvägar, insulingivning samt hantering av dränage, stomi och kvarliggande respektive intermittent kateter. • Planering, genomförande, dokumentation och utvärdering av egna arbetsinsatser. • Användning av digitala hjälpmedel och annan teknisk utrustning.
7. Första hjälpen och HLR Första hjälpen och vuxen-HLR samt åtgärder vid luftvägsstopp och stabilt sidoläge.	**7. Hjärt–lungräddning** • Barn-HLR och S-HLR (hjärt–lungräddning för sjukvårdspersonal) vuxen.
8. Bemötande och kommunikation • Bemötande av och kommunikation med patienter, närstående och personal med hänsyn till individ och kultur.	**2. Personcentrerad vård** Personcentrerad vård och interprofessionella samarbeten.
9. Kriser och krisreaktioner • Människors fysiska, psykiska, sociala och existentiella reaktioner vid ohälsa och i krissituationer samt hur de kan bemötas.	**8. Bemötande och stöd i krissituationer** • Människors fysiska, psykiska, sociala och existentiella reaktioner vid ohälsa och i krissituationer samt hur de kan bemötas, däribland psykosocialt stöd. • Bemötande av och kommunikation med patienter, närstående och personal i krissituationer.
10. Etiska frågeställningar • Etiska frågeställningar inom hälso- och sjukvård och rätten till en värdig död.	**9. Etiska frågeställningar i samband med akuta och andra sjukdomar** • Etiska frågeställningar i samband med akuta och andra sjukdomar.

Liber Hälso- och sjukvård, nivå 1 ISBN 47-15653-5 • Hälso- och sjukvård, nivå 2 ISBN 47-15654-2 © Liber AB

Nivå 1 Kapitel och centralt innehåll	Nivå 2 Kapitel och centralt innehåll
	10. Assisterande uppgifter • Assistans vid undersökningar och behandlingar.
	11. Pre- och postoperativ vård • Pre- och postoperativ vård.
	12. Näringslära • Nutritionslära samt energi-, närings- och vätskebehov vid sjukdom.

Centrala begrepp inom hälsa samt inom hälso- och sjukvårdsområdet behandlas löpande i alla kapitel.

 © Liber AB

Översikt

Omvårdnad, nivå 1 och 2

Böckerna *Omvårdnad, nivå 1* och *Omvårdnad, nivå 2* är utformade efter Skolverkets centrala innehåll för ämnet. Denna översikt visar övergripande kopplingar mellan kapitel och förtydligar därmed progressionen i ämnet omvårdnad. Hänvisningarna synliggörs också i böckerna. På så sätt blir det tydligt vilka kapitel som bygger på varandra och hur eleverna rör sig från nivå 1 till nivå 2. Ytterligare specifika kopplingar kan finnas, men syns inte i denna översikt.

Nivå 1 Kapitel och centralt innehåll	Nivå 2 Kapitel och centralt innehåll
1. Kommunikation och samarbete • Kommunikation, bemötande och samarbete utifrån ett etiskt förhållningssätt och med hänsyn till kulturella aspekter. • Personcentrerad vård och teamarbete.	**1. Kommunikation, förhållningssätt och samarbete** • Kommunikation, bemötande och samarbete utifrån ett etiskt förhållningssätt och med hänsyn till kulturella aspekter. • Etiska frågeställningar och yrkesetiskt förhållningssätt i vård- och omsorgsarbete. • Pedagogiska metoder vid handledning. • Interprofessionella samarbeten.
2. Biståndsbedömning och vårdplanering • Biståndsbedömning och vårdplanering samt deras syfte och innehåll. • Hur förändringar i människors hälsotillstånd kan uppmärksammas och rapporteras på ett systematiskt sätt. • Olika typer av riskfaktorer och komplikationer samt åtgärder för att förhindra eller minimera risken för komplikationer, däribland åtgärder vid långvarigt sängläge.	**2. Omvårdnadsprocessen och teorier om omvårdnad** • Omvårdnadsprocessen samt teorier inom omvårdnad **8. Observation, prioritering och dokumentation** • Observationer, värderingar, prioriteringar utifrån fysiska och psykiska tillstånd samt dokumentation och rapportering av gjorda observationer och insatser. • Rapportering, dokumentation och utvärdering av genomförda åtgärder samt förslag på hur arbetet kan utvecklas.

Liber

Omvårdnad, nivå 1 ISBN 47-15655-9 • Omvårdnad, nivå 2 ISBN 47-15656-6

© Liber AB

Nivå 1 Kapitel och centralt innehåll	Nivå 2 Kapitel och centralt innehåll
3. Hygienrutiner • Genomgång och utförande av basala hygienrutiner för att förhindra smitta och smittspridning vid vård- och omsorgsarbete.	**3. Basala hygienrutiner** • Genomgång och utförande av basala hygienrutiner för att förhindra smitta och smittspridning vid vård- och omsorgsarbete.
4. Basal omvårdnad • Genomgång och utförande av personlig hygien, munvård och stimulerad matsituation. • Betydelsen av kost, vätska, elimination, vila och sömn. • Förstoppning och inkontinens samt deras orsaker, kännetecken och åtgärder. • Pedagogiskt förhållningssätt i vård- och omsorgsarbete.	**5. Rehabilitering och habilitering** • Rehabilitering och habilitering i vård- och omsorgsarbete. **6. Normalt och onormalt ätbeteende** • Normalt och onormalt ätbeteende. **7. Mobilisering** • Mobilisering, dess betydelse och effekter samt åtgärder som minskar risken för komplikationer.
5. Omvårdnad vid vanliga sjukdomar • Omvårdnad och omsorg vid de vanligaste sjukdomstillstånden med hänsyn tagen till patientsäkerhet, självbestämmande och integritet. • Centrala begrepp inom omvårdnad och omsorg. • Rehabilitering och habilitering. • Hur förändringar i människors hälsotillstånd kan uppmärksammas och rapporteras på ett systematiskt sätt.	**4. Omvårdnad, omsorg och behandling** • Omvårdnad och omsorg samt medverkan vid behandling av sjukdomstillstånd med hänsyn tagen till patientsäkerhet, självbestämmande och integritet. • Undersökningsmetoder och behandlingar.
6. Etiska frågeställningar för vårdpersonal • Etiska frågeställningar och yrkesetiskt förhållningssätt i vård- och omsorgsarbete.	
7. Dokumentation och rapportering • System och rutiner för rapportering, dokumentation och utvärdering av genomförda åtgärder. • Lagar och andra bestämmelser inom området, däribland hälso-och sjukvårdslagen (HSL) samt offentlighets- och sekretesslagen. • Hur förändringar i människors hälsotillstånd kan uppmärksammas och rapporteras på ett systematiskt sätt.	

Liber

Omvårdnad, nivå 1 ISBN 47-15655-9 • Omvårdnad, nivå 2 ISBN 47-15656-6

© Liber AB

Nivå 1 Kapitel och centralt innehåll	Nivå 2 Kapitel och centralt innehåll
8. Informationsteknik och e-hälsa • It som stöd för säker informationshantering och dokumentation inom vård- och omsorgsarbete.	**9. Informationsteknik och medicinteknik** • It inom informationsöverföring och dokumentation samt medicintekniska informationssystem.
9. Palliativ omvårdnad • Omvårdnad och etiskt förhållningssätt i livets slutskede.	**10. Omvårdnad i livets slutskede** • Omvårdnad i livets slutskede, smärtlindring och omhändertagande efter döden.
10. Lagar och andra bestämmelser • Lagar och andra bestämmelser inom området, däribland hälso- och sjukvårdslagen (HSL) samt offentlighets- och sekretesslagen (OSL). • Arbetsuppgifter som kräver delegering. • Avvikelsehantering.	**11. Lagar och andra bestämmelser** • Lagar och andra bestämmelser inom området, däribland patientsäkerhetslagen och lex Maria.
11. Arbetsmiljö och ergonomi • Den fysiska, psykiska och sociala arbetsmiljöns betydelse för hälsa och säkerhet. • Säkra och hållbara arbetssätt med fokus på ergonomi.	**12. Arbetsmiljö och ergonomiska verktyg** • Ergonomiska verktyg samt deras funktioner och innehåll. • Den fysiska, psykiska och sociala arbetsmiljöns betydelse för hälsa och säkerhet.

Centrala begrepp inom omvårdnad och omsorg behandlas löpande i alla kapitel.

I *Omvårdnad, nivå 1* behandlas det centrala innehållet ”Rehabilitering och habilitering i vård- och omsorgsarbete” i flera kapitel och därför är det inte placerat i ett särskilt kapitel. I *Omvårdnad, nivå 2* ägnas däremot hela kapitel 5 till detta område.

Liber

Omvårdnad, nivå 1 ISBN 47-15655-9 • Omvårdnad, nivå 2 ISBN 47-15656-6

© Liber AB

Översikt

Psykiatri, nivå 1 och 2

Boken *Psykiatri, nivå 1 och 2* innehåller båda nivåerna i samma bok. I denna översikt kan du se vilket centralt innehåll som finns i respektive kapitel. Detta synliggörs också i bokens innehållsförteckning och i början av varje kapitel.

Nivå 1

Kapitel och centralt innehåll

1. Psykiatri – en historisk tillbakablick
- Psykiatrins historiska utveckling och hur det format dagens psykiatri och syn på psykisk sjukdom.

2. Organisation och ansvarsfördelning
- Lagar och andra bestämmelser som styr verksamheten, däribland hälso- och sjukvårdslagen (HSL), lagen om psykiatrisk tvångsvård (LPT) och lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).

3. Faktorer som påverkar den psykiska hälsan
- Synen på psykisk hälsa och ohälsa samt hur stigmatisering uppstår.
- Frisk- och riskfaktorer som kan påverka psykisk hälsa och ohälsa, däribland individens fysiska, psykosociala och socioekonomiska förutsättningar samt könstillhörighet.
- Prevention, diagnostik, behandling, omvårdnad och återhämtning vid vanligt förekommande psykiska sjukdomar.

4. Olika behandlingsformer
- Introduktion till olika metoder och behandlingsformer vid psykiska sjukdoms-tillstånd, däribland läkemedelsbehandling, beteendeterapi och internetbaserad behandling.

5. Vanliga psykiatriska tillstånd
- Krisreaktioner och krisens olika faser.
- Vanligt förekommande psykiska sjukdomar, däribland stressrelaterade sjukdomar, depression, ätstörningar, ångesttillstånd hos äldre och yngre samt olika former av beroendesyndrom.

6. Omsorgsprocessen och bemötandet
- Omvårdnads- och omsorgsprocessens olika steg och innehåll med planering, genom-förande, dokumentation och utvärdering av stöd- och hjälpinsatser till den enskilde.
- Psykiatrins möjligheter till stöd i form av resurspersoner, olika boenden och boende-stödsverksamheter samt betydelsen av sysselsättning.
- Personcentrerad vård, teamarbete och interprofessionella samarbeten.
- Kommunikation, samarbete och samverkan med patienter, brukare, anhöriga och övriga samarbetspartners.
- Bemötande och förhållningssätt inom psykiatrisk vård och i brukarens hemmiljö utifrån evidensbaserade metoder.
- Reflektion över det egna förhållningssättet.

Liber

Psykiatri, nivå 1 och 2 • ISBN 978-91-47-15657-3

© Liber AB

Nivå 2
Kapitel och centralt innehåll

7. Psykiatrins utveckling fram till idag
- Psykiatrins utveckling vad gäller människosyn och organisation.
- Lagar och andra bestämmelser som styr verksamheten, däribland lagen om rätts-psykiatrisk vård (LRV), särskild utskrivningsprövning (SUP) och lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU).

8. Förklaringsmodeller till psykisk ohälsa
- Förklaringsmodeller till hur psykisk ohälsa uppstår utifrån evidensbaserad kunskap.

9. Samhällets syn på psykisk ohälsa
- Synen på psykisk hälsa och ohälsa samt hur stigmatisering kan uppstå och hur den kan hanteras.
- Samsjuklighet och beroendeproblematik vid psykisk ohälsa utifrån ett individperspektiv.
- Reflektioner över det egna förhållningssättet.

10. Symtom och fastställande av psykisk sjukdom
- Psykiska sjukdomar, däribland psykoser, bipolärt syndrom, posttraumatiskt stressyndrom (PTSD), emotionell instabil personlighetsstörning, självskadebeteenden och de funktionsnedsättningar som följer samt deras orsaker.
- Symtom, skattningsinstrument, behandling, vård och omsorg, omvårdnad samt vikten av prevention och återhämtning vid psykiska sjukdomar.

11. Behandling och planering
- Läkemedelsbehandling.
- Olika behandlingsformer vid psykiska sjukdomstillstånd, däribland kognitiv och dialektisk beteendeterapi. Evidensbaserade metoder, t.ex social färdighetsträning för ett självständigt liv.
- Internetbaserad behandling.
- Olika samtalsmetoder i form av praktiska övningar och samtal, däribland motiverande samtal med öppna frågor, reflektioner och sammanfattningar, både individuellt och i grupp samt utifrån såväl frivilligt deltagande som i tvångssituationer.
- Hur observationer och förmedling av behov, planering, genomförande, dokumentation och utvärdering av socialt omsorgs- och omvårdnadsarbete kan genomföras.
- Riktlinjer och förhållningssätt i kommunikation och samverkan med patienter, brukare och närstående samt utifrån brukarens behov och rätten till självbestämmande, integritet och relationer vid arbete i brukarens hemmiljö.
- Former för samverkan och delaktighet mellan brukare och olika huvudmän med hjälp av samordnad individuell plan samt samverkan med anhöriga.
- Krishantering.

12. Suicidprevention – att förebygga och förhindra självmord
- Olika metoder för suicidprevention.

13. Barn och ungdomar till föräldrar med psykisk sjukdom
- Vård- och stödsamordnade insatser för personer med psykisk sjukdom.
- Stödverksamheter till barn med föräldrar med psykisk funktionsnedsättning eller beroendeproblematik.

© Liber AB

Översikt

Social omsorg, nivå 1 och 2

Boken *Social omsorg, nivå 1 och 2* innehåller båda nivåerna i samma bok. I denna översikt kan du se vilket centralt innehåll som finns i respektive kapitel. Detta synliggörs också i bokens innehållsförteckning och i början av varje kapitel.

Nivå 1 Kapitel och centralt innehåll	Nivå 2 Kapitel och centralt innehåll
1. Livsvillkor och hälsa • Centrala begrepp och perspektiv inom social omsorg. • Olika livsvillkors påverkan på människors livskvalitet, hälsa, lycka och syn på det goda i livet. • Problematiska livssituationer med orsaker och förklaringar på individ-, grupp- och samhällsnivå.	
2. Socialtjänstens arbete • Planering, genomförande, dokumentation och utvärdering av personnära omsorgs- och serviceuppgifter utifrån biståndsbedömning och med utgångspunkt i den enskilda människans önskemål om och behov av stöd och hjälp. • Hur den fysiska, psykiska och sociala arbetsmiljön påverkar det dagliga arbetet inom socialtjänsten.	
3. Personnära omsorg • Planering, genomförande, dokumentation och utvärdering av personnära omsorgs- och serviceuppgifter utifrån biståndsbedömning och med utgångspunkt i den enskilda människans önskemål om och behov av stöd och hjälp.	
4. Serviceuppgifter • Planering, genomförande, dokumentation och utvärdering av personnära omsorgs- och serviceuppgifter utifrån biståndsbedömning och med utgångspunkt i den enskilda människans önskemål om och behov av stöd och hjälp.	

Liber

Social omsorg, nivå 1 och 2 • ISBN 978-91-47-15658-0

© Liber AB

Nivå 1 Kapitel och centralt innehåll	Nivå 2 Kapitel och centralt innehåll
5. Sociala och relationsbyggande uppgifter • Gemenskap, delaktighet och utanförskap.	**5. Sociala och relationsbyggande uppgifter** • Hur individens förmåga att hantera och styra den egna delaktigheten för en ökad inkludering kan stärkas. • Sociala och relationsbyggande aktiviteter, till exempel i samarbete med frivillig-organisationer.
6. Rehabilitering och habilitering • Daglig social aktivering samt rehabiliterande och habiliterande åtgärder för livskvalitet. • Hur tekniska hjälpmedel kan användas utifrån individuella behov.	**6. Rehabilitering och habilitering** • Personcentrerad vård kopplad till samordnad individuell plan, rehabilitering, habilitering, teamarbete, inter-professionella samarbeten samt användning av tekniska hjälpmedel.
7. Stöd kring boende och sysselsättning • Olika boendeformer inom social omsorg. • Sysselsättning och arbete som ett led till ökade möjligheter för stöd till målgrupperna.	**7. Stöd kring boende och sysselsättning** • Socialpedagogiskt arbete och perspektiv med utgångspunkt i brukares livsvillkor och möjligheter till utveckling.
8. Våld i nära relationer • Våld i nära relationer.	**8. Våld i nära relationer** • Våldsutsatta i särskilt sårbara situationer.
9. Kommunikation • Kommunikationens och bemötandets grunder för ett professionellt förhållnings-sätt.	**9. Kommunikation** • Samtalsmetodik för stödjande och problemlösande samtal.
10. Administrativa uppgifter och informationstekniskt stöd • Administrativa uppgifter, däribland social dokumentation samt teknisk voch digital utrustning för informationsteknik inom social omsorg.	**10. Administrativa uppgifter och informationstekniskt stöd** • Internetbaserade funktioner för rådgiv-ning, hälsoinformation och stödnätverk.
11. Etik, bemötande och professionalism • Etiska begrepp och förhållningssätt.	**11. Etik, bemötande och professionalism** • Etiska resonemangsmodeller, värdekonflikter och förhållningssätt.

© Liber AB

Nivå 1 Kapitel och centralt innehåll	Nivå 2 Kapitel och centralt innehåll
12. Social omsorg förr och nu • Den historiska utveckling som har haft en avgörande betydelse för dagens vård och omsorg i Sverige.	**12. Social omsorg förr och nu** • Den historiska utveckling som har haft en avgörande betydelse för dagens organisation och ansvarsområden inom vård och omsorg i Sverige.
13. Lagar och andra bestämmelser • Lagar och andra bestämmelser inom social omsorg samt intentionerna med dessa. • Tillbud och arbetsskadeanmälan.	**13. Lagar och andra bestämmelser** • Lagar och andra bestämmelser, däribland lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM). • Anmälningsplikten och dess process. • Systematiskt miljöarbete och dess lagstiftning.
	14. Barns behov av omsorg • Barns förutsättningar och behov samt föräldrars omsorgsförmåga. • Socialtjänstens förebyggande åtgärder och insatser utifrån ett familjeperspektiv.
	15. Hur vi formas socialt och kulturellt • Sociala och kulturella perspektiv på människan och deras konsekvenser och möjliga lösningar.

© Liber AB